

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV KADENCJA**

Warszawa, dnia 1 sierpnia 2001 r.

Druk nr 749

**MARSZAŁEK SEJMU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**Pani
Alicja GRZEŚKOWIAK
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Zgodnie z art. 121 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej mam zaszczyt przesłać Pani Marszałek do rozpatrzenia przez Senat uchwaloną przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na 114. posiedzeniu w dniu 26 lipca 2001 r. ustawę o rozwoju społeczno-gospodarczym regionów górskich.

Z poważaniem

(-) Maciej Płażyński

USTAWA
z dnia 26 lipca 2001 r.

o rozwoju społeczno-gospodarczym regionów górskich

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

Ustawa określa ogólne warunki i zasady wspomagania aktywizacji i zrównoważonego rozwoju regionów górskich oraz udzielania pomocy rolnikom, samorządom lokalnym, organizacjom pozarządowym i placówkom naukowo-badawczym, umożliwiając optymalne wykorzystanie możliwości rozwojowych, przy zachowaniu i ochronie środowiska naturalnego.

Art. 2.

1. Do regionu górskiego zalicza się gminy lub ich części, w których co najmniej 50% powierzchni jest położona powyżej 350 metrów nad poziomem morza albo o nachyleniu przekraczającym 9° albo położone na wysokości od 250-350 metrów nad poziomem morza i o nachyleniu od 6°-9°. Powyższe kryteria obowiązują również w stosunku do gospodarstwa górskiego.
2. Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wyróżnia się:
 - 1) obszar Karpat wraz z Pogórzem, zwany dalej „Regionem karpackim”,
 - 2) obszar Sudetów wraz z Pogórzem, zwany dalej „Regionem sudeckim”,
 - 3) obszar Gór Świętokrzyskich wraz z Pogórzem, zwany dalej „Regionem świętokrzyskim”.
3. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi określa, w drodze rozporządzenia, granice regionów górskich w oparciu o kryteria określone w ust. 1.

Art. 3.

Gmina może być uznana za posiadającą status gminy górskiej, jeżeli została zaliczone do regionu górskiego.

Art. 4.

1. Za gospodarstwo górskie uznaje się gospodarstwo, które:
 - 1) spełnia kryteria określone w art. 2 ust. 1 oraz gdy łączna powierzchnia użytków rolnych i leśnych wynosi co najmniej 2 ha, użytki rolne są wykorzystywane rolniczo, a gospodarstwo jest zasiedlone w ciągu roku,
 - 2) prowadzone jest w oparciu o pracę rolnika posiadającego odpowiednią wiedzę i umiejętności zawodowe oraz jego rodziny, a praca ta stanowi dla tych osób główne źródło utrzymania,
 - 3) prowadzone jest w oparciu o zasadę dobrej praktyki rolniczej,
 - 4) posiada plan urządzeniowy gospodarstwa spełniający standardy dotyczące ochrony środowiska i higieny produkcji oraz zapewniające dobre warunki bytowania zwierząt, a prowadzący gospodarstwo zobowiąże się do przestrzegania ustaleń tego planu; plan taki na wniosek rolnika sporządza właściwy Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
 - 5) prowadzi rachunkowość rolną lub zaprowadzi taką rachunkowość w okresie wymienionym w planie urządzeniowym, nie później jednak niż w ciągu 3 lat od dnia otrzymania statusu gospodarstwa górskiego.
2. Uznanie gospodarstwa za gospodarstwo górskie lub odmowa nadania takiego statusu następuje w drodze decyzji wojewody, na wniosek zainteresowanego rolnika, zaopiniowany przez zarząd gminy górskiej.
3. Od decyzji o odmowie uznania gospodarstwa za gospodarstwo górskie przysługuje zainteresowanemu rolnikowi odwołanie do ministra właściwego do spraw rozwoju wsi.
4. Szczegółowe warunki i zasady uzyskania oraz utracenia statusu gospodarstwa górskiego określa, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw rozwoju wsi.

Rozdział 2

Agencja Rozwoju Regionów Górskich

Art. 5.

1. Tworzy się Agencję Rozwoju Regionów Górskich, zwaną dalej „Agencją”.
2. Agencja jest państwową osobą prawną.
3. Nadzór nad działalnością Agencją sprawuje minister właściwy do spraw rozwoju wsi, a w zakresie gospodarki finansowej minister właściwy do spraw finansów publicznych.
4. Siedzibą Agencji jest miasto Kraków.
5. Agencja może tworzyć oddziały terenowe dla regionów, o których mowa w art. 2.

Art. 6.

Agencja realizuje zadania w zakresie wspomagania aktywizacji i rozwoju regionów górskich, na podstawie strategii rozwoju regionów górskich, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. W szczególności do zadań Agencji należy wspieranie:

- 1) działań na rzecz utrzymania trwałości funkcjonowania wspólnoty wiejskiej, ochrony środowiska i krajobrazu poprzez:
 - a) zgodne z warunkami przyrodniczymi kierunki produkcji rolnej,
 - b) utrzymanie trwałych systemów gospodarki rolnej i zapewnienie ciągłości ich użytkowania,
 - c) zwiększanie lesistości i trwałych zadarnień,
 - d) utrzymanie tradycyjnych zawodów, pasterstwa górskiego w tym pasterstwa kulturowego,
 - e) powiększanie areалу gospodarstw rodzinnych.
- 2) działań w zakresie zwiększania retencji wodnej terenu,
- 3) działań w zakresie ochrony przeciwpowodziowej,
- 4) działań w zakresie zapobiegania erozji,
- 5) działań w zakresie ochrony bioróżnorodności siedlisk górskich,
- 6) działań w zakresie zachowania architektury regionalnej, dziedzictwa kulturowego oraz ich promowania,
- 7) ochrony czystości wód przez budowę kanalizacji, oczyszczalni ścieków i wysypisk śmieci,
- 8) rozwoju infrastruktury technicznej w szczególności dróg i wodociągów,
- 9) rozwoju energii z zasobów odnawialnych,
- 10) turystyki wiejskiej i funkcjonowania stowarzyszeń agroturystycznych,
- 11) regionalnych wyrobów górskich, rękodzieła artystycznego oraz opracowań regionalnych znaków graficznych,
- 12) tworzenia nowych miejsc pracy.

Art. 7.

1. Agencja realizuje zadania, o których mowa w art. 6 pkt 1, poprzez:

- 1) bezpośrednie dopłaty dla rolników lub członków wspólnot rolniczych prowadzących gospodarstwa mające status gospodarstwa górskiego w wysokości stanowiącej równowartość 10 q żyta na 1 ha; na powierzchnię użytków rolnych w gospodarstwie górskim powyżej 100 ha dotacja nie przysługuje,
- 2) jednorazową pomoc dla młodych rolników do 40 lat posiadających przynajmniej zawodowe wykształcenie rolnicze i podejmujących gospodarowanie po raz pierwszy

(pomoc instalacyjna) w wysokości stanowiącej równowartość 10 q żyta na 1 ha liczonej pięciokrotnie,

3) dotacje na powiększenie gospodarstwa górskiego powyżej średniej dla danego województwa, w którym położone jest to gospodarstwo.

2. Agencja realizuje zadania, o których mowa w art. 6 pkt 2-12, poprzez finansowanie lub udział w finansowaniu tych zadań realizowanych przez rolników, samorządy lokalne, organizacje pozarządowe lub placówki naukowo-badawcze.

Art. 8.

1. Zadania inwestycyjne, o których mowa w art. 6 pkt 7, prowadzone przez gminy górskie są dotowane w wysokości 70% wartości poniesionych kosztów.
2. Zadania inwestycyjne, o których mowa w art. 6 pkt 3, 8 i 9, są dotowane w wysokości 65%.

Art. 9.

Minister właściwy do spraw rozwoju wsi i minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia, określają szczegółowy zakres i kierunki działań w ramach zadań wyszczególnionych w art. 6, sposoby ich realizacji oraz szczegółowe zasady i tryb finansowania zadań, o których mowa w art. 7.

Art. 10.

1. Organem Agencji jest Prezes Agencji powoływany i odwoływany przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek ministrów: właściwego do spraw rozwoju wsi oraz ministra właściwego do spraw finansów publicznych.
2. Agencją kieruje Prezes i reprezentuje ją na zewnątrz.
3. Prezes Agencji składa roczne sprawozdanie z działalności Agencji, do dnia 30 maja każdego roku, Prezesowi Rady Ministrów oraz ministrom: właściwemu do spraw rozwoju wsi i ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.

Art. 11.

1. Organem opiniodawczo-doradczym Prezesa Agencji jest Rada Programowa zwana dalej „Radą”.
2. Kadencja Rady trwa 4 lata.
3. Rada składa się z 17 członków, z których 5 jest przedstawicielami ministrów: właściwego do spraw rozwoju wsi, właściwego do spraw finansów publicznych, właściwego do spraw rozwoju regionalnego, właściwego do spraw ochrony środowiska, właściwego do spraw pracy oraz z przedstawiciela Prezesa Narodowego Banku Polskiego; pozostali członkowie są przedstawicielami związków zawodowych i organizacji społeczno-zawodowych rolników o zasięgu ogólnokrajowym oraz Krajowej Rady Izb Rolniczych, przedstawicielami nauki i organizacji pozarządowych, a także przedstawicielami Agencji Rynku Rolnego i Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

4. Członków Rady Agencji powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek właściwych ministrów lub Prezesa Narodowego Banku Polskiego albo na wniosek związków zawodowych lub organizacji, o których mowa w ust. 3.
5. Przewodniczącą Rady wybiera spośród swoich członków i odwołuje Rada.

Art. 12.

1. Przy Prezesie Agencji działa Centrum Monitoringu, którym kieruje dyrektor powoływany i odwoływany przez Prezesa Agencji.
2. Centrum realizuje tematy badawcze i wdrożeniowe ustalone przez Agencję. Centrum może wykonywać, na zasadzie odpłatności, opinie, ekspertyzy i prace studialne dotyczące terenów górskich, zlecone przez gminy, instytucje i podmioty gospodarcze położone na terenach górskich.

Art. 13.

Agencja działa na podstawie niniejszej ustawy oraz statutu nadanego, w drodze rozporządzenia, przez Prezesa Rady Ministrów, określającego w szczególności organizację Agencji, szczegółowe zasady tworzenia, a także działania jej oddziałów, szczegółowe zasady gospodarki finansowej Agencji i jej oddziałów, zasady działania Rady Programowej Agencji oraz Centrum Monitoringu.

Rozdział 3

Gospodarka Finansowa Agencji

Art. 14.

1. Agencja prowadzi samodzielną gospodarkę finansową.
2. Przychodami Agencji są:
 - 1) środki z budżetu państwa określone corocznie w ustawie budżetowej,
 - 2) środki z budżetu państwa pochodzące ze źródeł zagranicznych, niepodlegające zwrotowi, przeznaczone na realizację zadań Agencji,
 - 3) środki z ekokonwersji zadłużenia,
 - 4) odsetki od lokat bankowych,
 - 5) dochody własne Centrum Monitoringu,
 - 6) spadki, darowizny, zapisy,
 - 7) inne wpływy.
3. Agencja działa zgodnie z planem finansowym obejmującym rok obrotowy pokrywający się z rokiem kalendarzowym. Roczny plan finansowy Agencji ustala jej prezes po zasięgnięciu opinii Rady, w porozumieniu z ministrami właściwymi: do spraw finansów publicznych oraz do spraw rozwoju wsi.

4. Projekt planu finansowego podlega uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego w trybie określonym w ustawie z dnia 12 maja 2000 r. o zasadach wspierania rozwoju regionalnego (Dz.U. Nr 46, poz. 550, Nr 95, poz. 1041 i Nr 109, poz. 1158).
5. Koszty działalności Agencji, w tym wynagrodzenie pracowników, pokrywane są z jej przychodów.
6. Zasady wynagradzania pracowników Agencji określa regulamin wynagradzania, ustalony przez Prezesa Agencji za zgodą ministrów właściwych: do spraw finansów publicznych oraz do spraw rozwoju wsi, po zasięgnięciu opinii Rady. Wysokość wynagrodzenia Prezesa Agencji ustala Prezes Rady Ministrów.
7. Zasady prowadzenia rachunkowości przez Agencję określają odrębne przepisy.

Art. 15.

Agencja tworzy fundusz statutowy, a inne fundusze może tworzyć po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Art. 16.

Dochody Agencji są wolne od podatku dochodowego od osób prawnych.

Rozdział 4

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 17.

W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2000 r. Nr 56, poz. 679, Nr 86, poz. 958 i Nr 120, poz. 1268) w art. 62 w ust. 1 w pkt 4 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje pkt 5 w brzmieniu:

- „5) lasy prywatne położone w regionach górskich, o których mowa w ustawie z dnia 26 lipca 2001 r. o rozwoju społeczno-gospodarczym regionów górskich (Dz.U. Nr ..., poz. ...).”.

Art. 18.

W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. z 1999 r. Nr 82, poz. 928, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 489, Nr 48, poz. 550, Nr 62, poz. 718, Nr 70, poz. 816, Nr 73, poz. 852, Nr 109, poz. 1158, Nr 122, poz. 1314 i 1321 oraz z 2001 r. Nr 3, poz. 18, Nr 5, poz. 43 i poz. 44) w art. 23 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

- „3. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi sprawuje nadzór nad działalnością Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz Agencji Rozwoju Regionów Górskich.”.

Art. 19.

Ustawa nie narusza przepisów ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. z 1994 r. Nr 1, poz. 2, Nr 80, poz. 369, Nr 98, poz. 473, z 1997 r. Nr 41, poz. 255, Nr 79, poz. 484 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 48, poz. 547 i 550 i Nr 88, poz. 983 oraz z 2001 r. Nr 3, poz. 19, Nr 29, poz. 320 i Nr 38, poz. 452).

Art. 20.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.